

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 40P/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203377
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dáša Onuferová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1223203377.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II, v konaní pred sudkyňou JUDr. Dašou Onuferovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vazovova 7/A, Bratislava, maloleté dieťa rodičov - matka: E. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., otec: G. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom A., H. C., o návrhu navrhovateľky/starej matky maloletého: I. F., narodená XX.XX.XXXX, na určenie výživného pre maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- Matka je povinná platiť výživné na maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, splatné vždy do 15-teho dňa v každom mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky, s účinnosťou od 25.01.2024.
- Otec je povinný platiť výživné na maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, vo výške 200,- Eur, splatné vždy do 15-teho dňa v každom mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky, s účinnosťou od 25.01.2024.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 23.08.2023 sa navrhovateľka/stará matka maloletého A. žiadala, aby súd určil vyživovaciu povinnosť otcovi aj matke maloletého A., ktorý jej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom tunajšieho súdu, sp. zn. 40P/13/2023-41, zo dňa 25.10.2023.
- Svoj návrh odôvodnila tým, že je starou matkou maloletého dieťaťa A. B., ktorý je synom jej dcéry E. F., otcom dieťaťa je občan Švédskeho kráľovstva, pán G. B. A. A. sa rodičom narodil vo Švédsku, preto má dvojité občianstvo - slovenské a švédske. Vzťah medzi matkou a otcom dieťaťa bol ukončený v roku 2020, keď mal A. šesť rokov a odvtedy žijú na Slovensku. Odkedy sa vrátili na Slovensko, stará sa o vnuka prakticky iba navrhovateľka ako jeho stará matka, matka maloletého je mladá mamička, ktorá všetok svoj voľný čas venuje novému partnerovi a o starostlivosť o dieťa prejavuje minimálny záujem. Otec dieťaťa sa o syna nezaujíma, rodičia nie sú v kontakte. Aktuálne by sa mal zdržiavať vo Švédsku v meste Malmö, navrhovateľka nevie uviesť jeho presnú adresu. Má vedomosť, že vo Švédsku žije rizikovým spôsobom života a je závislý na omamných látkach, čo bolo aj dôvodom ukončenia jeho vzťahu s dcérou navrhovateľky a jej odchodu späť na Slovensko. Maloletý A. žije s navrhovateľkou a jej mladšou dcérou na adrese C. XX J. D.. Maloletému dieťaťu navrhovateľka zabezpečuje plnohodnotnú starostlivosť, doma sa s ním učí, vybavuje potrebné veci týkajúce sa školy a lekárov, keď je chorý. Matka dieťaťa si aktuálne našla novú prácu ako osobná asistentka ťažko zdravotne postihnutej osoby a začala dňa 21.06.2023 pracovať. Otec dieťaťa neprispieva na starostlivosť o dieťa nijakým spôsobom. Okrem Morena navrhovateľka zabezpečuje plnohodnotnú celodennú starostlivosť svojej mladšej dcére, ktorá je ešte maloletá a je ťažko zdravotne postihnutá. Jej mesačný príjem je vo výške 630,- Eur, ktorým

je opatrovateľský príspevok na túto zdravotne ťažko postihnutú dcéru. Maloletý A. navštevuje 1.ročník na Špeciálnej základnej škole, K. X J. D.. Žijú skromne, ale snaží sa, aby mal maloletý A. všetkého potrebného dostatok a nič mu nechýbalo.

3. Navrhovateľka predložila súdu nasledovné listinné dôkazy: Rozsudok Mestského súdu Bratislava II, sp. zn. 40P/13/2023-41, zo dňa 25.10.2023, rodný list maloletého, neodkladné opatrenie – uznesenie zo dňa 23.09.2023.

4. Podľa § 28 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

5. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

6. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

7. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

9. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

10. Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

11. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Podľa ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Podľa článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič (Komentár k Zákonu o rodine, 2. vydanie 2013, Doc. JUDr. Bronislava Pavelková, PhD.).

17. Z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 18.03.2015, sp. zn.: 15CoP/62/2014, súd cituje, že vyživovacia povinnosť rodičov voči dieťaťu predstavuje pilier systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej osoby v spoločnosti, a to dieťaťu. Povinnými subjektmi v tomto prípade sú vždy rodičia dieťaťa, t. j. matka a otec. Čo sa týka povinnosti rodičov prispievať na výživu svojho dieťaťa, je potrebné prihliadať na faktory aj na strane povinnej osoby. Na strane povinného, teda v tomto prípade otca dieťaťa, sú to v prvom rade jeho zárobkové možnosti a schopnosti, a to aj vzhľadom na subjektívne a objektívne podmienky, majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností a podobne. Určenie výšky výživného je individuálne v každom jednom prípade. Vodiacom zásadou pre určenie výšky výživného na strane povinnej osoby je miera jej schopností, možností a majetkových pomerov a na strane oprávnenej osoby zásada, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, to znamená, že jeho životná úroveň má byť približne rovnaká ako je životná úroveň toho ktorého rodiča. Pokiaľ dieťa žije s niektorým zo svojich rodičov, je potrebné prihliadnuť v prípade maloletého dieťaťa aj na plnenie vyživovacej povinnosti týmto rodičom formou osobnej starostlivosti a uspokojovania základných potrieb dieťaťa, a to aj bytových potrieb, hygienických, stravovacích, spoločenských a podobne, čo finančne samozrejme zaťažuje rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

18. Z rozsudku NS SR zo dňa 20.02.2019, č.k. 3 Cdo 236/2018, v súvislosti s predmetom konania, vyplýva, že pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný (potencionalne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

19. Z obsahu návrhu a pripojeného spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 40P/13/2023 súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný a je v záujme maloletého A., keď je potrebné súdnym rozhodnutím zabezpečiť vyživovaciu povinnosť rodičov na maloletého A., ktorý je v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Navrhovateľka sa o maloletého stará, zabezpečuje o neho celkovú starostlivosť vrátane vzdelávania, prípravy do školy a lekárskej starostlivosti. Súd vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti nie je viazaný návrhom. V danom prípade súd dospel k záveru, že matka dieťaťa vzhľadom k jej postoju týkajúcom sa starostlivosti o maloletého A. nedokáže v súčasnosti zabezpečiť riadnu starostlivosť ani výživné, a preto ju súd zaviazal platením výživného v sume 30% životného minima pripadajúceho na nezaopatrené dieťa a otca maloletého zaviazal platiť výživné v určenej výške 200,- Eur, k rukám navrhovateľky, do 15 – teho dňa každého mesiaca vopred.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré môže strana sporu podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutie smeruje (ust. § 355 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) podľa ust. § 363 C.s.p.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 364 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.